

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

*Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative –
POCU/320/6/21/121030*

Raport final privind evaluarea eficienței programelor educaționale desfășurate în cadrul proiectului

Proiect

„Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative”, POCU/320/6/21/121030

Programe de formare

Didactică și psihopedagogie universitară

Învățarea bazată pe probleme (PBL) pentru învățământul universitar

Activități complementare de formare

*Învățarea bazată pe probleme (PBL) - stagiul internațional de formare oferit de
Universitatea din Maastricht*

Stagii naționale de schimb de bune practici

Stagii de practică profesională la angajatori

Consiliere didactică individuală

Sesiunile Didactic café

Workshopuri de scurtă durată

**Activitatea 4 – Asigurarea calității și evaluării eficienței
sistemului integrat de programe și oferte educaționale**

*R34. 1 raport final cu rezultatele evaluării eficienței
programelor și cursurilor dezvoltate și implementate prin proiect*

Echipa studiului de impact

Laurențiu Paul MARICUȚOIU

Marian D. ILIE (autor corespondent)

Daniel Emil IANCU

Velibor MLADENOVICI

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative –
POCU/320/6/21/121030**

Abstract (English version)	3
Rezumat (versiunea în limba română)	5
Activități de formare dedicate cadrelor didactic universitare	7
Program de formare	7
<i>Didactică și psihopedagogie universitară.....</i>	<i>7</i>
<i>Învățarea bazată pe probleme (PBL) pentru învățământul universitar .....</i>	<i>9</i>
Activități complementare de formare.....	11
<i>Învățarea bazată pe probleme (PBL) - stagiul internațional de formare oferit de Maastricht University.....</i>	<i>11</i>
<i>Stagii naționale de schimb de bune practici .....</i>	<i>12</i>
<i>Stagii de practică profesională la angajatori .....</i>	<i>12</i>
<i>Consiliere didactică individuală .....</i>	<i>12</i>
<i>Sesiunile Didactic café.....</i>	<i>12</i>
<i>Workshopuri de scurtă durată .....</i>	<i>13</i>
Metodologia studiului de impact	13
Statistici descriptive pentru datele colectate în cele 4 etape analizate	17
<i>Auto-evaluările profesorilor.....</i>	<i>17</i>
<i>Evaluările oferite de studenți .....</i>	<i>17</i>
Date privind eficiența programelor de formare.....	18
<i>Evoluția preferințelor profesorilor privind predarea.....</i>	<i>18</i>
<i>Evoluția modului în care studenții percep comportamentul profesorilor din grupul-țintă .....</i>	<i>20</i>
<i>Evoluția preferințelor studenților privind abordarea învățării .....</i>	<i>25</i>
Relații între elementele sistemului de evaluare a impactului.....	29
<i>Relații între auto-evaluările profesorului și evaluările studenților în ceea ce privește comportamentul profesorului.....</i>	<i>29</i>
<i>Relații între evaluările studenților privind comportamentul profesorului și preferința pentru învățare a studenților .....</i>	<i>32</i>
<i>Relații între auto-evaluările comportamentului profesorului și preferința pentru învățare a studenților .....</i>	<i>35</i>
Concluzii privind indicatorii de impact monitorizați.....	36
Anexa 1. Intercorelațiile între scalele R-ATI, în cele 4 momente ale măsurării	38
Anexa 2. Intercorelații între scalele ETCQ, în cele 4 momente ale măsurării	39
Anexa 3. Intercorelații între scalele R-SPQ-2F, în cele 4 momente ale măsurării	42

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

Abstract (English version)

This report presents the results of the impact evaluation analysis of the instructional development programs and training activities implemented by the Center of Academic Development (CDA) of West University of Timișoara (WUT) through the project "Universities and employers together. An integrated system of innovative educational programs", POCU/320/6/21/121030. In this project, two instructional development programs were delivered as main training activities. (i.e., *Didactics and psycho-pedagogy for higher education – DPU* and *Problem Based Learning for higher education - PBL*). In addition, six other activities were offered (e.g., exchange of good teaching practices, etc.).

We assessed the impact of the training activities on participants' and their students' outcomes. The academics had to answer *Revise – Approaches to Teaching Inventory* (R-ATI, – Trigwell, Prosser and Ginns, 2005). The students had to answer two questionnaires by which we measured: 1) aspects related to the didactic behavior observed in the classroom (ETCQ – Kember and Leung, 2008) and 2) the students' preference for a deep or surface approach to learning (R-SPQ-2F - Biggs, Kember and Leung, 2001; Smarandache et al., 2021). We collected data in four different moments during the project (i.e., November 2019, May 2020, November 2020, and May 2021). The answers collected from the students were aggregated at the teacher level, and in the impact analysis, only these aggregate scores were considered.

The analysis of the self-reported data collected from the academics shows that, initially, the participants had a dissonant approach to teaching (with high scores for both the student-centred and the teacher-centred scale). At the end of the project, the participants' approach to teaching became more consonant student-centred. Also, this evolution was a consequence of the significant decrease of the academics' teacher-centred approaches to teaching.

Regarding the students' evaluation of teaching, there was an improvement on all the nine evaluated dimensions (ETCQ-Kember and Leung, 2008). The comparative analysis of the four measurement moments revealed a significant improvement in the scores offered by students to their teachers from autumn 2019 to spring 2020. In this vein, the largest improvement was on the *Teacher-student relationship* dimension. Also, the data analysis highlights the fact that there is a slight increase in students' preferences for a deep approach to learning and a significant decrease in their preference for a surface approach to learning.

*Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative –
POCU/320/6/21/121030*

This report also presents the correlational analyses performed between the subscales of the instruments used (R-ATI, R-SPQ-2F, and ETCQ) and between the four moments of the evaluation process. These data can explain the mechanism of the reported changes and, at the same time, the quality of the evaluation process carried out. Generally, the data highlight that the training programs were effective, confirming the achievement of the objectives proposed at the beginning of the project.

Keywords: impact assessment, instructional development programs, higher education, approaches to teaching, approaches to learning, students' evaluation of teachers

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

Rezumat (versiunea în limba română)

În raportul de față sunt prezentate rezultatele analizei de impact a programelor și activităților complementare de formare pedagogică a cadrelor didactice universitare implementate de Centrul de Dezvoltare Academică (CDA) al Universității de Vest din Timișoara (UVT) în cadrul proiectului „Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative”, POCU/320/6/21/121030. În cadrul proiectului, ca abordări principale ale demersului de formare, au fost oferite două programe postuniversitare („Didactică și psihopedagogice universitară” – DPU și „Învățarea bazată pe probleme (PBL) pentru învățământul universitar” - PBL). Complementar acestor programe de formare au fost oferite șase tipuri de activități complementare (ex.: stagii de schimb de bune practici, stagii de practică la angajatori etc.).

Impactul activităților de formare a fost investigat atât la nivelul cadrelor didactice participante, cât și asupra studenților acestora. Cadrele didactice participante au răspuns la un chestionar care investiga modalitatea acestora de a se raporta la predare (R-ATI, Trigwell, Prosser și Ginns, 2005). În același timp, studenții participanților au răspuns la două chestionare prin care s-au măsurat 1) o serie de aspecte ce țin de comportamentele cadrului didactic observate la clasă (ETCQ – Kember și Leung, 2008) și 2) preferința studenților cu privire la modul în care abordează învățarea (R-SPQ-2F - Biggs, Kember și Leung, 2001; Smarandache și colab., 2021). Colectarea datelor studiului a avut loc prin aplicarea acestor instrumente în patru momente diferite ale implementării proiectului: noiembrie 2019, mai 2020, noiembrie 2020 și mai 2021. Răspunsurile colectate de la studenți, au fost agregate la nivel de cadru didactic, iar în analiza de impact au fost luate în vedere doar aceste scoruri agregate.

Analiza datelor autoraportate de către profesori în ceea ce privește modalitatea de abordare a predării arată că dacă la începutul proiectului, grupul de participanți avea o abordare disonantă a predării (cu scoruri mari atât pentru dimensiunea *centrare pe student*, cât și pentru dimensiunea *centrare pe profesor*), în urma participării la program, abordarea predării a devenit preponderent *centrată pe student*. Această evoluție s-a datorat în primul rând scăderii semnificative a scorurilor raportate de participanți pentru dimensiunea *centrare pe profesor*.

Universitatea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

În ceea ce privește evaluarea comportamentului didactic de către studenți, s-a constatat o îmbunătățire a tuturor evaluărilor obținute de cadrele didactice incluse în grupul-țintă, pe toate cele nouă componente incluse în evaluare (scalele chestionarului ETCQ- Kember și Leung, 2008). Analiza comparativă a celor patru momente ale măsurării a relevat faptul că a existat o îmbunătățire semnificativă a evaluărilor oferite cadrelor didactice, din toamna lui 2019 spre primăvara lui 2020. Conform rezultatelor obținute, cea mai mare modificare s-a înregistrat în cazul scalei *Relația cadru didactic – student*. Totodată, analiza datelor colectate de la studenți evidențiază faptul că, de-a lungul proiectului, avem o ușoară creștere a preferințelor acestora pentru învățarea de profunzime. Această creștere este dublată de o scădere semnificativă în ceea ce privește preferința studenților pentru învățarea de suprafață.

Raportul de față prezintă și datele analizelor corelaționale realizate între subscalele instrumentelor utilizate (R-ATI, R-SPQ-2F și ETCQ), dar și între cele patru momente ale procesului de evaluare. Aceste date pot oferi explicații pentru a înțelege mecanismul schimbărilor raportate și, totodată, calitatea procesului de evaluare realizat. Analiza datelor în ansamblul lor evidențiază faptul că programele de formare au fost eficiente, confirmând atingerea obiectivelor propuse la începutul proiectului.

Cuvinte cheie: evaluare de impact, program de formare pedagogică, învățământ universitar, abordari ale predării, abordari ale învățării, evaluarea cadrelor didactice de către studenți

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

Activități de formare dedicate cadrelor didactice universitare

În cadrul proiectului, au fost oferite două categorii de activități de formare către grupul țintă cadre didactice universitare. Ca acțiuni principale de formare au fost oferite două programe postuniversitare de formare și de dezvoltare profesională continuă. Complementar acestor programe de formare, grupul țintă a putut beneficia de alte șase tipuri de activități de formare. Atât cele două programe de formare, cât și cele șase activități complementare sunt descrise în cele ce urmează.

Program de formare

Didactică și psihopedagogie universitară

Denumire program: „Didactică și psihopedagogice universitară” (DPU).

Tip program: program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă

Caracteristicile programului: acreditat MEN, înregistrat în RNPP (Registrul național al programelor postuniversitare) cu numărul 48.

Structura programului de formare: 5 discipline, cumulând 150 de ore, din care 40 ore cursuri teoretice (10 ore/disciplină, în cadrul a 4 discipline) și 80 ore de aplicații practice (20 ore/disciplină, în cadrul a 4 discipline) și 30 de ore de aplicații practice în cadrul celei de a cincea disciplină.

Scopul programului: îmbunătățirea nivelului de competențe al personalului didactic universitar în ceea ce privește dezvoltarea de oferte educaționale cu conținut și abordări instructiv – educative inovatoare și centrate pe student.

Grup țintă: cadre didactice universitare din cadrul Universității de Vest din Timișoara (UVT), Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu (UCB), Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca - centrul regional Reșița, Universității Ștefan cel Mare din Suceava. În cele cinci grupe de formare s-au înscris 87 de participanți, din care au finalizat și absolvit programul 78 (90%).

Detaliere program: disciplinele pe care cursanții le-au parcurs în cadrul programului de formare au fost următoarele:

- D1. *Managementul grupului de studenți;*
- D2. *Metode moderne de învățământ în activitățile de curs și seminar;*

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

- D3. *Elaborarea materialelor didactice specifice educației universitare;*
- D4. *Proiectarea curriculară a procesului de învățământ de nivel universitar;*
- D5. *Feedback și consiliere didactică.*

Absolvirea programului: portofoliu de activitate

Precondiții pentru participare:

- pentru participare la formare, cursanții trebuie să fi completat evaluarea inițială conform metodologiei de selecție a grupului țintă;
- pentru intrarea în program este recomandabil ca participantul să aibă pe parcursul formării și activități de predare în norma sa de bază/sau la plata cu ora pentru a putea aplica în timp real cele discutate în cadrul programului de formare.

Tabel 1. Calendarul activităților de formare din programul DPU

Grupa	Perioada de formare	Disciplina (în funcție de ordinea acestora)	Tipul de formare (online, f2f)
UCB	25-29.11.2019	D1. <i>Managementul grupului de studenți</i>	f2f
	2-6.12.2019	D2. <i>Metode moderne de învățământ în activitățile de curs și seminar</i>	
	9-13.12.2019	D3. <i>Elaborarea materialelor didactice specifice educației universitare</i>	
	16-20.12.2019	D4. <i>Proiectarea curriculară a procesului de învățământ de nivel universitar</i>	
		D5. <i>Feedback și consiliere didactică</i>	
UVT1	06-10.01.2020	D4. <i>Proiectarea curriculară a procesului de învățământ de nivel universitar</i>	f2f
	13-17.01.2020	D2. <i>Metode moderne de învățământ în activitățile de curs și seminar</i>	
	20-27.01.2020	D1. <i>Managementul grupului de studenți</i>	
	28.01-3.02.2020	D3. <i>Elaborarea materialelor didactice specifice educației universitare</i> D5. <i>Feedback și consiliere didactică</i>	
UBB- Reșița	27-31.01.2020	D4. <i>Proiectarea curriculară a procesului de învățământ de nivel universitar</i>	f2f
	03-07.02.2020	D2. <i>Metode moderne de învățământ în activitățile de curs și seminar</i>	
	10-14.02.2020	D3. <i>Elaborarea materialelor didactice specifice educației universitare</i>	
	24-28.02.2020	D1. <i>Managementul grupului de studenți</i> D5. <i>Feedback și consiliere didactică</i>	
UȘM	03-07.02.2020	D4. <i>Proiectarea curriculară a procesului de învățământ de nivel universitar</i>	f2f
	17-21.02.2020	D1. <i>Managementul grupului de studenți</i>	
	24-28.02.2020	D3. <i>Elaborarea materialelor didactice specifice educației universitare</i>	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

	25-29.05.2020	D2. Metode moderne de învățământ în activitățile de curs și seminar	online
		D5. Feedback și consiliere didactică	online
	18-22.01.2021	D4. Proiectarea curriculară a procesului de învățământ de nivel universitar	
	01-05.02.2021	D2. Metode moderne de învățământ în activitățile de curs și seminar	
UVT2	15.-19.02.2021	D3. Elaborarea materialelor didactice specifice educației universitare	online
	01-05.03.2021	D1. Managementul grupului de studenți	
		D5. Feedback și consiliere didactică	

Notă: f2f = activități derulate în format fizic, online = activități desfășurate în mediul online, prin utilizarea Google Meet.

Învățarea bazată pe probleme (PBL) pentru învățământul universitar

Denumire program: „Învățarea bazată pe probleme (PBL) pentru învățământul universitar” (PBL).

Tip program: program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă

Caracteristicile programului: acreditat MEN, înregistrat în RNPP (Registrul național al programelor postuniversitare) cu numărul 49.

Structura programului de formare: 5 discipline, cumulând 150 de ore, din care 40 ore cursuri teoretice (10 ore/disciplină, în cadru a 4 discipline) și 80 ore de aplicații practice (20 ore/disciplină, în cadrul a 4 discipline) și 30 de ore de aplicații practice în cadrul celei de a cincea discipline.

Scopul programului: îmbunătățirea nivelului de competențe al personalului didactic universitar în ceea ce privește dezvoltarea de oferte educaționale cu conținut și abordări instructiv – educative inovatoare și centrate pe student, prin utilizarea abordării *Problem Based Learning* (PBL).

Grup țintă: cadre didactice universitare din cadrul Universității de Vest din Timișoara (UVT), Universității Constantin Brâncuși din Târgu Jiu (UCB), Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca - centrul regional Reșița, Universității Ștefan cel Mare din Suceava. În cele cinci grupe de formare s-au înscris 82 de participanți, din care au finalizat și absolvit programul 73 (89%).

Detaliere program: disciplinele pe care cursanții le-au parcurs în cadrul programului de formare au fost următoarele:

Universitatea

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

- D1. *Cum putem stimula învățarea eficientă;*
- D2. *Stimularea implicării educabililor în abordarea PBL;*
- D3. *Elaborarea problemelor în abordarea PBL;*
- D4. *Tehnici de coordonare a activităților instructive în PBL;*
- D5. *Feedback și consiliere didactică.*

Absolvirea programului: portofoliu de activitate

Precondiții pentru participare:

- pentru participare la formare, cursanții trebuie să fi completat evaluarea inițială conform metodologiei de selecție a grupului țintă;
- pentru intrarea în program este recomandabil ca participantul să aibă pe parcursul formării și activități de predare în norma sa de bază/sau la plata cu ora pentru a putea aplica în timp real cele discutate în cadrul programului de formare.

- **Tabel 2.** *Calendarul activităților de formare din programul PBL*

Grupa	Perioada de formare	Disciplina (în funcție de ordinea acestora)	Tipul de formare (online, f2f)
UCB	08-12.07.2019	D1. <i>Cum putem stimula învățarea eficientă</i>	f2f
	15-19.07.2019	D4. <i>Tehnici de coordonare a activităților instructive în PBL</i>	
	02-06.09.2019	D2. <i>Stimularea implicării educabililor în abordarea PBL</i>	
	09-13.09.2019	D3. <i>Elaborarea problemelor în abordarea PBL</i>	
		D5. <i>Feedback și consiliere didactică</i>	
UȘM	23-29.09.2019	D1. <i>Cum putem stimula învățarea eficientă</i>	f2f
	30.09-04.10.2019	D4. <i>Tehnici de coordonare a activităților instructive în PBL</i>	
	7-11.10.2019	D2. <i>Stimularea implicării educabililor în abordarea PBL</i>	
	14-18.10.2019	D3. <i>Elaborarea problemelor în abordarea PBL</i>	
		D5. <i>Feedback și consiliere didactică</i>	
UVT1	20-24.01.2020	D1. <i>Cum putem stimula învățarea eficientă</i>	f2f
	28.01-03.20.2020	D4. <i>Tehnici de coordonare a activităților instructive în PBL</i>	
	4-17.02.2020	D2. <i>Stimularea implicării educabililor în abordarea PBL</i>	
	18-24.02.2020	D3. <i>Elaborarea problemelor în abordarea PBL</i>	
		D5. <i>Feedback și consiliere didactică</i>	
	9-15.06.2020	D1. <i>Cum putem stimula învățarea eficientă</i>	online
	16-22.06.2020	D4. <i>Tehnici de coordonare a activităților instructive în PBL</i>	

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

UBB- Reșița	23-29.06.2020 30.06-06.07.2020	D2. Stimularea implicării educabililor în abordarea PBL D3. Elaborarea problemelor în abordarea PBL D5. Feedback și consiliere didactică	
	21-25.09.2020 5-9.10.2020	D1. Cum putem stimula învățarea eficientă D2. Stimularea implicării educabililor în abordarea PBL	
UVT2	19-23.10.2020 2 – 6.11.2020	D3. Elaborarea problemelor în abordarea PBL D4. Tehnici de coordonare a activităților instructive în PBL D5. Feedback și consiliere didactică	online

Notă: f2f = activități derulate în format fizic, online = activități desfășurate în mediul online, prin utilizarea Google Meet.

Activități complementare de formare

Învățarea bazată pe probleme (PBL) - stagiul internațional de formare oferit de Maastricht University

În perioada 31 mai – 25 iunie 2021, 22 de cadre didactice din grupul țintă al proiectului au beneficiat de un stagiul de formare internațională oferit de Maastricht University (Olanda). Participanții au fost împărțiți în două grupe de formare. Fiecare grupă a beneficiat de 60 de ore de formare, incluzând nouă activități specifice de formare. Activitățile de formare au vizat următoarele obiective pentru participanți: să analizeze exemple specifice de bune practice în ceea ce privește implementarea PBL (problem-based learning); să formuleze probleme de învățare specifice PBL; să formuleze sarcini autentice de învățare legate de contextul profesional (cum să lege conținutul pe care trebuie să-l predea cu nevoile pieței muncii / activități profesionale; un exemplu relevant în acest sens ar fi cadrul de derivare a competențelor din rolurile profesionale cerute de piața muncii); să proiecteze activități didactice care să stimuleze atât reflexivitatea lor (din postura de cadru didactic universitar), cât și reflexivitatea studenților; să conștientizeze importanța proiectării și să implementării de activități didactice colaborative atât din postura de cadru didactic (ex.: de ce este important să proiectăm fișa disciplinei împreună cu alți colegi? De ce și cum să proiectăm activități didactice colaborative eficiente pentru studenți? etc.). La final, fiecare participant a elaborat un raport prin care a evidențiat strategiile instructiv-inovative ce vor fi utilizate în practica sa pedagogică viitoare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

Stagii naționale de schimb de bune practici

De-a lungul proiectului, 50 de cadre didactice au beneficiat de stagii de schimb de bune practici într-o universitate din România. Fiecare participant a ales universitatea în care a dorit să efectueze stagiul. În cadrul acestor stagii, participanții au beneficiat de asistență la ore derulate în universitatea respectivă și de discuții individuale pe teme de didactică universitară cu omologi din universitatea vizitată. Participanții au redactat un raport prin care au evidențiat practici didactice identificate în observațiile făcute la ore și prin discuțiile avute cu omologii, precum și modalități concrete de inserție a acestora în practica didactică curentă.

Stagii de practică profesională la angajatori

În cadrul proiectului, 28 de cadre didactice din grupul țintă au efectuat stagii de practică profesională la angajatori. Fiecare participant a ales angajatorul la care a dorit să efectueze stagiul de practică. Stagiile au viza principiul legării teoriei cu practica, urmărind identificarea unor modalități concrete de inserție a celor identificate la nivelul practicilor profesionale curente în procesul de învățământ universitar la disciplina cadrului didactic care urma stagiul. La final, stagiarul a elaborat un raport prin care a evidențiat inovațiile pe care le va utiliza în practica sa pedagogică viitoare la nivelul abordării conținutului educațional.

Consiliere didactică individuală

De baza analizelor făcute în cadrul proiectului, în contextul procesului de evaluare a impactului și asigurare a calității formării, echipa Centrului de Dezvoltare Academică (CDA) al UVT a elaborat și comunicat către beneficiari 86 de rapoarte individuale de consiliere didactică.

Sesiunile Didactic café

Au avut loc 25 de sesiuni de tip *Didactic café*. În cadrul acestor sesiuni au participat 114 cadre didactice din grupul țintă. În general, fiecare sesiune a avut o durată aproximativă de 2 ore. În cadrul acestor sesiuni, au fost puse în dezbatere probleme didactice întâmpinate în activitatea

Universitatea

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

curentă. Periodic, în cadrul acestor întâlniri, beneficiarii stagiilor de formare internaționale, naționale și de la nivelul angajatorilor au prezentat experiența avută prin stagiul de formare urmat.

Workshopuri de scurtă durată

Au avut loc 14 workshopuri, cu durate cuprinse între 2 și 6 ore. În cadrul acestor activități au fost abordate teme precum: proiectarea unei evaluări online eficiente, predare interactivă în mediul online, designul educațional al învățării ancorate, proiectarea didactică centrată pe sarcinile profesionale ale viitorilor absolvenți sau metode și instrumente interactive de predare și învățare adaptate mediului online. La aceste workshopuri au participat 107 cadre didactice din grupul țintă al proiectului.

Metodologia studiului de impact

Conform **R28 – Metodologia specifică de evaluare a eficienței programelor dedicate personalului didactic**, evaluarea eficienței programelor de formare din cadrul proiectului a presupus culegerea de date în mai multe momente (toamna 2019, primăvara 2020, toamna 2020, primăvara 2021) și folosirea evaluării auto-raportate (cadrele didactice au evaluat propria abordare de predare), dar și a evaluărilor oferite de studenți. În ceea ce privește auto-raportările, cadrele didactice din grupul-țintă au completat Inventarul abordărilor predării (*Approaches to Teaching Inventory* – ATI, Prosser & Trigwell, 1994, 2005). Chestionarul aplicat este alcătuit din 22 de întrebări cu răspunsuri pe scală Likert de la 1 (foarte rar adevărat) la 5 (aproape întotdeauna adevărat). Întrebările chestionarului sunt grupate în două sub-dimensiuni, după cum urmează: **1.** Centrare pe student / Schimbare conceptuală (CCSC) (11 itemi) – exemplu item: „Îmi rezerv o parte din timpul de predare pentru a da posibilitatea studenților să discute între ei idei și concepte cheie ale acestei discipline”; și **2.** Centrare pe profesor / Transmitere de informații (ITTF) (11 itemi) – exemplu item: „În cadrul acestei discipline, le furnizez studenților informația necesară pentru a promova evaluările obligatorii”.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

La rândul lor, studenții au apreciat comportamentul cadrului didactic în clasă completând o scala multidimensională care evalua 8 aspecte ale interacțiunii profesor-student (ETCQ – Kember & Leung, 2008). Chestionarul aplicat este alcătuit din 49 de întrebări cu răspuns pe scală Likert de la 1 (dezacord total) până la 5 (acord total). Întrebările chestionarului sunt grupate în nouă sub-dimensiuni, după cum urmează: **1.** Stimularea înțelegerii conceptelor fundamentale (5 itemi) – exemplu item: „În cadrul acestei materii am învățat principiile cheie”; **2.** Evidențierea relevanței conținutului predat (5 itemi) – exemplu item: „Pentru a scoate în evidență relevanța celor învățate, au fost utilizate exemple din viața de zi cu zi”; **3.** Provocarea convingerilor (6 itemi) – exemplu item: „În cadrul acestei materii am fost expuși la puncte diferite de vedere”; **4.** Stimularea învățării active (5 itemi) – exemplu item: „Studenților li s-a dat șansa să se implice activ în timpul orelor”; **5.** Relația cadru didactic-student (5 itemi) – exemplu item: „A existat o relație bună între cadrul didactic de la această disciplină și studenți”; **6.** Motivarea studenților (6 itemi) – exemplu item: „Profesorul ne-a încurajat să depunem mult efort pentru această disciplină”; **7.** Organizarea predării (7 itemi) – exemplu item: „Fiecare curs/seminar/laborator a fost bine planificat”; **8.** Disponibilitatea cadrului didactic (5 itemi) – exemplu item: „Cadrul didactic a fost de ajutor când i-am adresat întrebări”; și **9.** Modalitatea de evaluare (5 itemi) – exemplu item: „În cadrul acestui curs/seminar/laborator, a fost utilizată o varietate de metode de evaluare”.

Complementar răspunsurilor la itemii instrumentului ETCQ (Kember & Leung, 2008), studenții au raportat propria preferință pentru o anumită manieră de abordare a învățării, completând Chestionarul Preferințelor privind Studiul – varianta revizuită (R-SPQ-2F – Biggs, Kember, și Leung, 2001). Chestionarul aplicat conține 20 de întrebări cu răspunsuri pe scală Likert de la 1 (Foarte rar adevărat) la 5 (Aproape întotdeauna adevărat). Întrebările chestionarului sunt grupate în două sub-dimensiuni, după cum urmează: **1.** Învățare de profunzime (10 itemi) – exemplu item: „Mă testez în legătură cu subiectele importante până când le înțeleg pe deplin”; și **2.** Învățare de suprafață (10 itemi) – exemplu item: „În general, mă limitez la a studia doar ceea ce este stabilit clar că trebuie, deoarece consider că este inutil să fac ceva în plus”.

Activitatea de formare din cadrul proiectului a vizat îmbunătățirea capacităților cadrelor didactice de a preda într-o manieră centrată pe nevoile studenților, astfel încât procesul didactic să

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

***Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030***

---

crească în eficiență iar studenții să dezvolte preferințe pentru o abordare de profunzime a disciplinelor. Astfel, putem considera că programele de formare și-au atins obiectivul dacă, la finalul proiectului, putem constata:

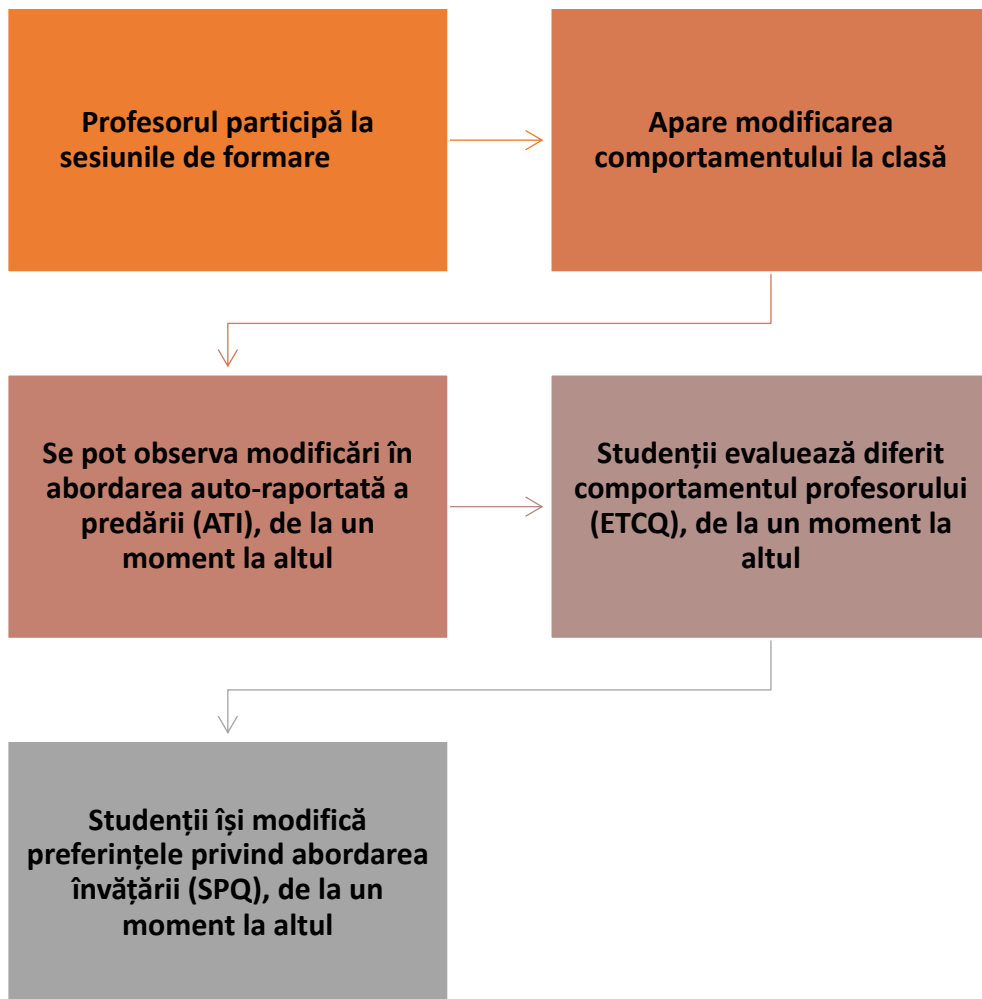
- creșteri în ceea ce privește tendința cadrelor didactice de a predă într-o manieră centrată pe student (scală ATI - Prosser & Trigwell, 1994);
- scăderi în ceea ce privește tendința cadrelor didactice de a predă într-o manieră centrată pe profesori (scală ATI - Prosser & Trigwell, 1994);
- îmbunătățiri ale percepțiilor studenților în ceea ce privește comportamentul profesorului în clasă (scalele ETCQ - Kember & Leung, 2008);
- scăderea preferințelor studenților pentru o învățare de suprafață, precum și o creștere a preferințelor studenților pentru o învățare de profunzime (R-SPQ-2F - Kember & Leung, 2008).

Pornind de la literatura de specialitate analizată, ne așteptăm ca impactul programelor de formare să fie observabil în tip, conform unei procesualități ce este surprinsă în figura de mai jos.

**Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Fig. 1. *Procesualitatea demersului educațional supus evaluării*

În raportul de față ne propunem să:

- analizăm gradul în care programele de formare au fost eficiente, conform principiilor enunțate mai sus, pe baza datelor culese de-a lungul proiectului;
- analizăm calitatea de ansamblu a sistemului de evaluare, prin investigarea relațiilor dintre diverse măsurători la diverse momente în timp, de-a lungul proiectului.

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Statistici descriptive pentru datele colectate în cele 4 etape analizate

Auto-evaluările profesorilor

Baza de date a celor 4 momente ale măsurării conține răspunsurile a 163 de cadre didactice, evaluate în unul sau mai multe momente. Dintre aceste cadre didactice, 107 au completat ATI de cel puțin 3 ori după cum urmează:

- 69 de respondenți au completat ATI în toate cele 4 momente ale evaluării;
- 22 respondenți au completat ATI în primele cele 3 momente ale evaluării;
- 11 respondenți au completat ATI în primele 2 momente și în ultimul moment al evaluării;
- 3 respondenți au completat ATI în primul moment și în ultimele 2 momente ale evaluării
- 2 respondenți au completat ATI doar în ultimele 3 momente ale evaluării;

Evaluările oferite de studenți

Baza de date a răspunsurilor oferite de studenți conține 6276 intrări, distribuite între cele 4 momente după cum urmează

- toamna 2019 – 2622 studenți (38,80% gen masculin), cu o medie de vârstă de 23,22 ani (abatere standard = 7,19 ani)
- primăvara 2020 – 2147 studenți (36,00% gen masculin), cu o medie de vârstă de 24,54 ani (abatere standard = 7,79 ani)
- toamna 2020 – 1507 studenți (31,50% gen masculin), cu o medie de vârstă de 23,36 ani (abatere standard = 7,15 ani).
- Primăvara 2021 – 1177 studenți (31,18% gen masculin), cu o medie de vârstă de 25,10 ani (abatere standard 7,35 ani)

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

**Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030****Date privind eficiența programelor de formare***Evoluția preferințelor profesorilor privind predarea*

După cum se poate observa din datele prezentate mai jos, putem constata o scădere a preferinței profesorilor de a se centra pe disciplină și pe nevoile personale, în procesul de predare. Astfel, scorurile pe scala *Predare centrată pe profesori* scad de la o medie inițială de 4,08 (la înscrierea în grupul-țintă, în toamna lui 2019) către o medie de 3,76 (în primăvara lui 2021).

Tabelul 3. Evoluția scorurilor aferente scalei *Predare centrată pe profesor*

Predare centrată pe profesori	Minimum	Maximum	Medie	Abatere standard
Toamna 2019	2,64	4,91	4,08	0,56
Primăvara 2020	1,27	5,00	3,79	0,83
Toamna 2020	2,09	5,00	3,67	0,69
Primăvara 2021	1,82	4,91	3,76	0,70

În urma testelor de comparație dintre fiecare 2 momente (prezentate în tabelul următor), se poate observa că *Predarea centrată pe profesori* a scăzut semnificativ în prima parte a proiectului (toamna 2019-primăvara 2020), obținând ulterior scoruri relativ constante (primăvara 2020-toamna 2020-primăvara 2021).

**Tabelul 4. Analiză comparativă a evoluției scorurilor
aferente scalei *Predare centrată pe profesor***

Predare centrată pe profesori	r	t	df	p
Toamna 2019 - Primăvara 2020	,483	2,853	55	,006
Toamna 2019 - Toamna 2020	,624	4,080	53	,000
Toamna 2019 - Primăvara 2021	,695	4,552	59	,000
Primăvara 2020 - Toamna 2020	,739	,098	42	,922
Primăvara 2020 - Primăvara 2021	,585	-,082	53	,935
Toamna 2020 - Primăvara 2021	,862	-,588	51	,559

În ceea ce privește predarea centrată pe studenți, nu putem constata o evoluție a acestei scale de-a lungul proiectului. Scorurile raportate sunt în general în zona superioară a scalei (valori între

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

4.23 și 4.36), ceea ce reflectă un interes crescut în ceea ce privește centrarea pe studenți, din partea cadrelor didactice incluse în grupul-țintă. Acest rezultat poate fi explicat de un posibil efect de auto-selecție a cadrelor didactice, în sensul că s-au înscris în proiect mai curând cadre didactice care valorizau deja predarea centrată pe studenți și căutau modalități de a-și îmbunătăți aceste modalități de predare.

Tabelul 5. Evoluția scorurilor aferente scalei Predare centrată pe student

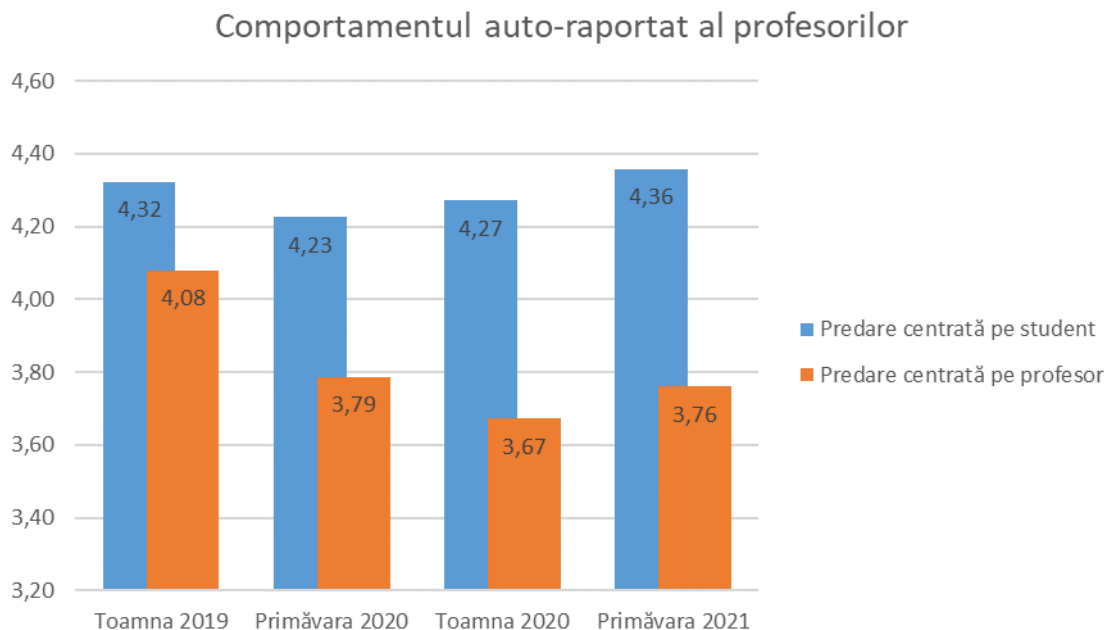
Predare centrată pe studenți	Minimum	Maximum	Medie	Abatere standard
Toamna 2019	2,36	5,00	4,32	0,52
Primăvara 2020	1,36	5,00	4,23	0,74
Toamna 2020	2,09	5,00	4,27	0,59
Primăvara 2021	2,91	5,00	4,36	0,48

Tabelul 6. Analiză comparativă a evoluției scorurilor aferente scalei Predare centrată pe student

Predare centrată pe studenți	r	t	df	p
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,39	1,54	55,00	0,13
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,61	-1,32	42,00	0,19
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,56	-0,41	51,00	0,68
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,51	0,88	53,00	0,38
Primăvara 2020- Primăvara 2021	0,47	-0,21	59,00	0,83
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,22	-1,65	53,00	0,10

Analizând datele auto-raportate în ansamblul lor (vezi figura 2 de mai jos), putem spune că programele de formare și-au atins obiectivul, chiar dacă *Predarea centrată pe student* nu a cunoscut o evoluție semnificativă de-a lungul proiectului. După cum se poate observa din figura 2 de mai jos, cadrele didactice înscrise în proiect raportau o abordare disonantă a predării (scoruri mari la ambele scale), încercând prin comportamentul lor să fie centrați atât pe studenți cât și pe profesori.

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Fig. 2. Evoluția scorurilor autoraportate de către cadrele didactice

Deși conține și elemente centrate pe nevoile studenților, abordarea disonantă nu este una eficientă deoarece studiile anterioare au arătat că, în cazul profesorilor cu această abordare, studenții folosesc mai curând strategii de învățare de suprafață și au rezultate mai slabe ale învățării (Prosser și colab., 2003; Uiboleht, Karm, & Postareff, 2018). După cum se poate observa în imaginea de mai sus (figura 2), cadrele didactice incluse în grupul-țintă au dezvoltat un stil de predare unilateral centrat pe nevoile studenților, ceea ce încurajează învățarea bazată pe înțelegerea sensului și a implicațiilor celor studiate (Trigwell și colab., 1998).

Evoluția modului în care studenții percep comportamentul profesorilor din grupul-țintă

Modul în care studenții evaluează activitatea cadrelor didactice reprezintă un indicator al calității în majoritatea instituțiilor române de învățământ superior, fiind un predictor al rezultatelor academice ale studenților (Hattie, 2012). Chestionarul folosit pentru evaluarea impactului programelor de formare a solicitat studenților să evalueze 9 aspecte legate de interacțiunea acestora cu profesorii: (1) Înțelegerea conceptelor fundamentale; (2) Relevanța celor învățate; (3)

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Provocarea convingerilor; (4) Învățarea activă; (5) Relația cadru didactic – student; (6) Motivație; (7) Organizare; (8) Flexibilitate și (9) Evaluare.

**Tabelul 7. Evoluția scorurilor aferente
celor 9 scale ale instrumentului ETCQ**

	Min	Max	Medie	Ab.st
Înțelegerea conceptelor fundamentale				
Toamna 2019	3,35	5,00	4,38	0,37
Primăvara 2020	3,37	5,00	4,59	0,28
Toamna 2020	3,54	5,00	4,66	0,22
Primăvara 2021	3,79	5,00	4,68	0,26
Relevanța celor învățate				
Toamna 2019	2,89	5,00	4,30	0,46
Primăvara 2020	3,74	4,98	4,60	0,25
Toamna 2020	3,27	5,00	4,65	0,27
Primăvara 2021	3,43	5,00	4,71	0,27
Provocarea convingerilor				
Toamna 2019	2,77	5,00	4,20	0,45
Primăvara 2020	3,70	4,92	4,39	0,28
Toamna 2020	3,14	4,92	4,45	0,29
Primăvara 2021	3,54	5,00	4,53	0,28
Învățarea activă				
Toamna 2019	2,68	5,00	4,18	0,46
Primăvara 2020	3,94	4,96	4,57	0,24
Toamna 2020	3,28	4,96	4,61	0,25
Primăvara 2021	3,55	5,00	4,69	0,24
Relația cadru didactic – student				
Toamna 2019	2,07	5,00	4,03	0,58
Primăvara 2020	3,40	5,00	4,62	0,30
Toamna 2020	2,57	5,05	4,61	0,36
Primăvara 2021	3,10	5,00	4,68	0,30
Motivație				
Toamna 2019	2,99	5,00	4,28	0,44
Primăvara 2020	3,63	4,86	4,47	0,27
Toamna 2020	2,87	5,00	4,48	0,31
Primăvara 2021	3,32	5,00	4,55	0,29
Organizare				
Toamna 2019	2,91	5,00	4,46	0,41
Primăvara 2020	3,61	5,00	4,65	0,27

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

	Min	Max	Medie	Ab.st
Toamna 2020	3,01	5,00	4,69	0,28
Primăvara 2021	3,63	5,08	4,75	0,26
Flexibilitate				
Toamna 2019	3,03	5,00	4,45	0,41
Primăvara 2020	3,82	5,00	4,75	0,25
Toamna 2020	3,38	5,03	4,80	0,24
Primăvara 2021	3,63	5,08	4,83	0,22
Evaluare				
Toamna 2019	3,06	5,00	4,26	0,44
Primăvara 2020	3,78	4,85	4,49	0,25
Toamna 2020	2,89	5,76	4,51	0,33
Primăvara 2021	3,41	4,98	4,56	0,28

După cum se poate observa din datele descriptive de mai sus, putem constata o îmbunătățire a tuturor evaluărilor obținute de cadrele didactice incluse în grupul-țintă, pe toate cele 9 componente incluse în evaluare. Analizele statistice au confirmat faptul că aceste creșteri sunt semnificative, ceea ce indică faptul că programele de formare din cadrul proiectului au produs schimbări semnificative în ceea ce privește percepția studenților privind cadrele didactice din grupul-țintă.

**Tabelul 8. Analiză comparativă a evoluției scorurilor
afereente celor nouă scale ale instrumentului ETCQ**

	r	p	t	df	p
Înțelegerea conceptelor fundamentale					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,15	0,27	-4,07	54	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,35	0,01	-6,95	48	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,16	0,33	-4,85	41	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,34	0,04	-1,82	37	0,08
Primăvara 2020- Primăvara 2021	-0,06	0,74	-1,38	34	0,18
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,64	0,00	-0,76	30	0,45
Relevanța celor învățate					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,05	0,70	-5,00	53	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,53	0,00	-8,25	47	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,32	0,04	-6,52	41	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,16	0,34	-0,87	37	0,39
Primăvara 2020- Primăvara 2021	0,02	0,92	-2,57	34	0,02

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

	r	p	t	df	p
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,72	0,00	-2,44	30	0,02
Provocarea convingerilor					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,06	0,67	-3,85	56	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,46	0,00	-6,46	50	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,37	0,02	-5,97	42	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,13	0,43	-0,96	37	0,34
Primăvara 2020- Primăvara 2021	0,01	0,96	-3,09	34	0,00
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,66	0,00	-2,33	30	0,03
Învățarea activă					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,15	0,28	-5,95	56	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,42	0,00	-9,16	49	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,33	0,03	-6,44	42	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,22	0,18	-1,27	37	0,21
Primăvara 2020- Primăvara 2021	-0,11	0,51	-2,89	34	0,01
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,69	0,00	-2,85	30	0,01
Relația cadru didactic – student					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,10	0,47	-7,48	56	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,54	0,00	-10,25	50	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,24	0,13	-7,59	42	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,38	0,02	-0,23	37	0,82
Primăvara 2020- Primăvara 2021	0,08	0,64	-0,96	34	0,34
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,76	0,00	-1,61	30	0,12
	r	p	t	df	p
Motivație					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,13	0,33	-3,38	56	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,48	0,00	-5,80	49	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,43	0,00	-4,92	42	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,26	0,11	-0,23	37	0,82
Primăvara 2020- Primăvara 2021	0,10	0,57	-2,36	34	0,02
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,63	0,00	-1,39	30	0,18
Organizare					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,17	0,20	-3,62	56	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,46	0,00	-5,56	49	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,36	0,02	-4,93	42	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,47	0,00	-1,08	37	0,29
Primăvara 2020- Primăvara 2021	0,03	0,88	-1,80	34	0,08
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,74	0,00	-1,37	30	0,18
Flexibilitate					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	0,22	0,11	-5,21	55	0,00

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

	r	p	t	df	p
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,44	0,00	-8,06	48	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,28	0,07	-5,47	42	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,38	0,02	-1,71	37	0,10
Primăvara 2020- Primăvara 2021	-0,06	0,72	-1,07	34	0,29
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,84	0,00	-0,60	30	0,56
Evaluare					
Toamna 2019 - Primăvara 2020	-0,02	0,88	-3,64	54	0,00
Toamna 2019 - Toamna 2020	0,29	0,04	-4,99	50	0,00
Toamna 2019 - Primăvara 2021	0,22	0,16	-4,22	40	0,00
Primăvara 2020- Toamna 2020	0,28	0,09	-0,19	37	0,85
Primăvara 2020- Primăvara 2021	0,27	0,12	-1,67	34	0,10
Toamna 2020 - Primăvara 2021	0,53	0,00	-0,30	30	0,77

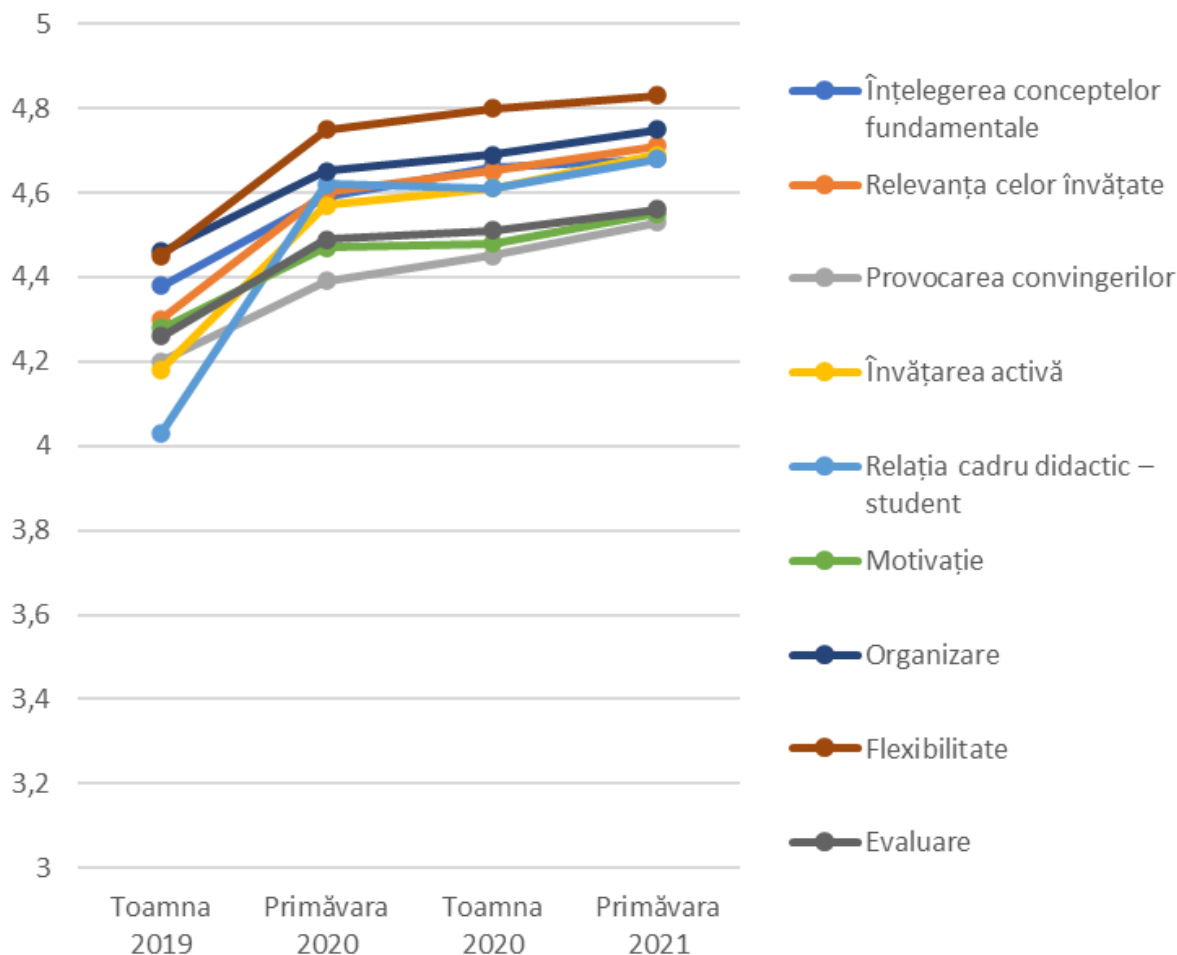
Analiza comparativă a celor 4 momente ale măsurării a relevat faptul că a existat o îmbunătățire semnificativă a evaluărilor oferite cadrelor didactice, din toamna lui 2019 spre primăvara lui 2020. Conform rezultatelor obținute, cea mai mare modificare s-a înregistrat în cazul scalei *Relația cadru didactic – student*. Acest lucru este îmbucurător, deoarece studiile anterioare au arătat ca reușita procesului educațional este dependentă direct de calitatea relației cadru didactic-student (Hattie, 2012).

După această creștere inițială am constatat existența unui platou între primăvara lui 2020 și toamna lui 2020, în sensul că nu s-au înregistrat creșteri semnificative pe nici una dintre componentele evaluate. Evoluția în ultima parte a studiului este însă diferențiată în funcție de scala evaluată. Astfel, putem constata creșteri semnificative a scorurilor la unele variabile după primăvara lui 2020 (cazul *Relevanța celor învățate*, *Provocarea convingerilor*, *Încurajarea învățării active*), dar și continuări ale efectului de platou menționat anterior (cazul *Înțelegerii conceptelor fundamentale*, *Relația cadru didactic-student*, *Motivație*, *Organizare*, *Flexibilitate*, *Evaluare*). Aceste rezultate diferențiate sugerează faptul că programele de formare derulate în cadrul proiectului au avut un efect în special în ceea ce privește prima categorie de componente ale comportamentului profesorului (*Relevanța celor învățate*, *Provocarea convingerilor*, *Încurajarea învățării active*), ceea ce este îmbucurător deoarece sunt variabilele care sunt direct implicate în motivarea și încurajarea învățării de profunzime la studenți.

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

Fig. 3. Evoluția scorurilor aferente celor 9 subscale ale instrumentului ETCQ

În ansamblul lor, pe baza datelor obținute putem considera că obiectivul îmbunătățirii modului în care sunt percepute cadrele didactice de către studenți a fost atins, în sensul că studenții au oferit evaluări semnificativ mai bune cadrelor didactice incluse în grupul-țintă, pe măsură ce proiectul s-a derulat.

Evoluția preferințelor studenților privind abordarea învățării

Preferința studenților privind abordarea învățării reprezintă o variabilă extrem de importantă pentru întregul proces educațional. Abordarea de suprafață a învățării reprezintă de fapt

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

un eșec al procesului educațional, studentul pregătindu-se doar pentru depășirea momentului examenului, nu pentru a folosi informația pe termen lung. Abordarea de profunzime presupune înțelegerea sensului și a informațiilor discutate în cadrul disciplinei, asigurând învățarea de lungă durată, obținerea unor rezultate școlare superioare (Hattie, 2020) și dezvoltarea competențelor transversale ale studenților (Warburton, 2003).

În cadrul proiectului de față, modificarea preferințele studenților privind abordarea învățării reprezintă un rezultat de ordinul II. Astfel, ne așteptăm ca programele de formare să ducă la modificarea comportamentului cadrului didactic atât pe scalele auto-raportate cât și pe scalele evaluate de studenți (rezultat de ordinul I), iar această modificare a comportamentului cadrului didactic să genereze o modificare a preferințelor studenților privind abordarea învățării (rezultat de ordinul II). Am introdus acest indice de evaluare a impactului programelor de formare pornind de la studii anterioare care au arătat o relație consistentă între comportamentul cadrului didactic și preferințele studenților privind abordarea învățării (Al-Kadri, Al-Moamary, Roberts, & Van der Vleuten, 2012; Dinsmore, 2017).

Tabelul 9. Evoluția scorurilor aferente scalei Învățarea de profunzime

Preferința pentru învățarea de profunzime	Min	Max	Medie	Ab.st
Toamna 2019	2,64	4,71	3,45	0,44
Primăvara 2020	1,80	4,08	3,43	0,36
Toamna 2020	2,64	4,40	3,46	0,32
Primăvara 2021	2,98	4,22	3,54	0,32

Analizând rezultatele obținute de-a lungul proiectului, putem observa faptul că avem de-a face cu o creștere ușoară a preferinței studenților pentru învățarea de profunzime. Analizele comparative realizate au indicat faptul că avem o creștere semnificativă atunci când comparăm toamna lui 2019 (începutul proiectului) și primăvara lui 2021 (finalul proiectului). Astfel, putem spune că proiectul și-a atins obiectivul din acest punct de vedere.

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

**Tabelul 10. Analiză comparativă a evoluției scorurilor
aferește scalei Învățarea de profunzime**

Preferința pentru învățarea de profunzime	r	p	t	df	p
Toamna 2019 - Primăvara 2020	,198	,122	,191	61	,849
Toamna 2019 - Toamna 2020	,288	,021	-,336	63	,738
Toamna 2019 - Primăvara 2021	,246	,096	-2,513	46	,016
Primăvara 2020- Toamna 2020	-,021	,886	-,188	48	,852
Primăvara 2020- Primăvara 2021	,139	,393	-1,448	39	,156
Toamna 2020 - Primăvara 2021	-,018	,910	-1,380	39	,175

În ceea ce privește preferința pentru învățarea de suprafață, rezultatele au indicat o scădere semnificativă a acesteia din toamna lui 2019 comparativ cu celelalte momente ale măsurării, urmată de evaluări similare între celelalte 3 momente ale măsurării.

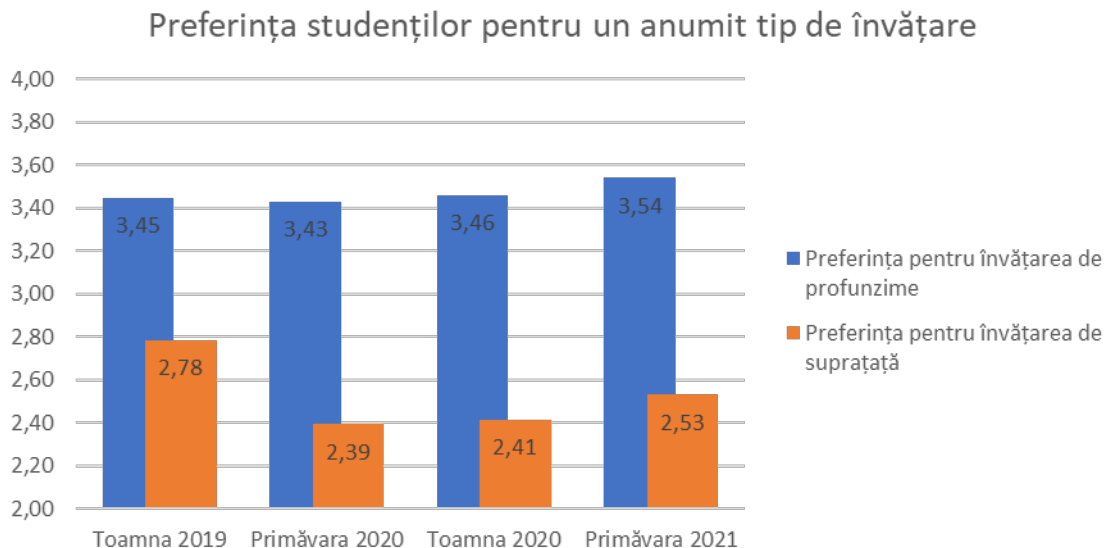
**Tabelul 11. Evoluția scorurilor aferește
scalei Învățarea de suprafață**

Preferința pentru învățarea de suprafață	Min	Max	Medie	Ab.st
Toamna 2019	1,70	4,73	2,78	0,48
Primăvara 2020	1,63	3,71	2,39	0,41
Toamna 2020	1,37	3,65	2,41	0,45
Primăvara 2021	1,55	4,00	2,53	0,50

**Tabelul 12. Analiză comparativă a evoluției scorurilor
aferește scalei Învățarea de suprafață**

Preferința pentru învățarea de suprafață	r	p	t	df	p
Toamna 2019 - Primăvara 2020	,064	,620	4,797	61	,000
Toamna 2019 - Toamna 2020	-,034	,790	3,845	63	,000
Toamna 2019 - Primăvara 2021	,155	,299	1,746	46	,087
Primăvara 2020- Toamna 2020	,443	,001	,092	48	,927
Primăvara 2020- Primăvara 2021	,649	,000	-,912	39	,367
Toamna 2020 - Primăvara 2021	,377	,016	-,470	39	,641

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Fig. 4. Evoluția scorurilor aferente subscalelor instrumentului SPQ

Analizând datele în ansamblul lor, putem spune că programele de formare și-au arătat eficiența de-a lungul proiectului, înregistrând concomitent o creștere a preferinței studenților pentru învățarea de profunzime și o scădere a preferinței studenților pentru învățarea de suprafață. Această ”clarificare” a preferințelor studenților privind abordarea studiului este una de bun augur, confirmând atingerea obiectivelor propuse la începutul proiectului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

Relații între elementele sistemului de evaluare a impactului

Dacă în secțiune anterioare am analizat separat evoluția fiecărui indicator al sistemului de evaluare a calității, în etapa următoare vom analiza modul în care acești indicatori se asociază unul cu altul de la un moment al măsurării la altul. Prin analiza pattern-urilor de corelații putem identifica mecanismele care stau la baza modificărilor prezentate anterior.

Relații între auto-evaluările profesorului și evaluările studenților în ceea ce privește comportamentul profesorului

După cum am afirmat anterior, ne așteptăm ca auto-evaluările profesorului să reprezinte primii indici ai eficienței programelor de formare. Faptul că programele de formare au dus la scăderea scorurilor la scala *Predarea centrată pe profesori* reprezintă un succes al acestui proiect, deoarece cadrele didactice din grupul-țintă nu mai raportează o abordare disonantă a predării, ci abordează mai curând o predare centrată pe student. Conform datelor prezentate în tabelul următor, această schimbare generează, la rândul ei modificări în modul în care este perceput profesorul de către studenți. Astfel, se poate observa că *Predarea centrată pe student* corelează cu evaluările din viitor oferite de studenți, în special pe componentele *Relevanța celor învățate*, *Provocarea convingerilor* și *Motivație*. Astfel, se pare că orientarea inițială a profesorilor spre a preda centrat pe student corelează pozitiv cu evaluările primite de aceștia după 6 sau chiar 12 luni de la intrarea în program. Acest rezultat poate fi explicat prin faptul că profesorii care inițial au fost centrați pe studenți au identificat și implementat mai rapid noile abordări de predare formate în cadrul proiectului, obținând deci evaluări mai bune din partea studenților pe aceste componente.

**Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Tabelul 13. Corelații între scalele R-ATI și scalele ETCQ

	Predare centrată pe student				Predare centrată pe profesor			
	T2019	P2020	T2020	P2021	T2019	P2020	T2020	P2021
Înțelegerea conceptelor fundamentale								
Toamna 2019	.039	-.128	-.016	-.094	.111	-.226*	-.037	-.134
Primăvara 2020	.174	.141	.211	.153	-.040	-.009	.091	-.052
Toamna 2020	.236	.149	.066	.037	.024	.038	.000	-.090
Primăvara 2021	-.008	.123	-.117	-.020	.093	.212	.112	-.018
Relevanța celor învățate								
Toamna 2019	.052	.095	-.101	-.057	.100	-.054	-.017	-.044
Primăvara 2020	.270*	.226	.188	.204	-.190	.004	-.017	-.110
Toamna 2020	.161	.221	.119	.091	.017	.112	.057	.000
Primăvara 2021	.050	.158	-.052	.059	-.004	.093	-.007	-.022
Provocarea convingerilor								
Toamna 2019	.156	-.001	-.037	-.082	.224*	-.037	.075	.005
Primăvara 2020	.319**	.230	.286*	.174	-.056	.048	.131	-.058
Toamna 2020	.356**	.188	.034	.065	.102	.055	-.041	-.081
Primăvara 2021	.010	.103	-.120	-.028	.189	.158	.083	.021
Învățarea activă								
Toamna 2019	.106	-.084	-.082	-.112	.177	-.107	.029	-.009
Primăvara 2020	.167	.149	.067	.137	-.025	.029	.063	.040
Toamna 2020	.191	.149	.106	.038	.059	.049	.050	-.010
Primăvara 2021	.024	.133	-.055	.061	.059	.005	-.034	-.079
Relația cadru didactic – student								
Toamna 2019	.159	-.050	-.038	-.084	.169	-.088	-.013	-.117
Primăvara 2020	.150	.102	.132	.118	-.067	-.090	-.013	-.152
Toamna 2020	.281*	.100	.104	.060	.033	-.080	-.069	-.130
Primăvara 2021	-.008	.113	-.153	-.039	.056	.019	-.064	-.114
Motivație								
Toamna 2019	.140	-.037	-.079	-.115	.232*	-.034	.134	.051
Primăvara 2020	.252*	.201	.202	.146	.019	.041	.116	.011
Toamna 2020	.260*	.088	.052	.018	.066	.010	-.054	-.065
Primăvara 2021	.013	.116	-.051	-.007	.198	.149	.147	.046

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Tabelul 13. Corelații între scalele R-ATI și scalele ETCQ (continuare)

	Predare centrată pe student				Predare centrată pe profesor			
	T2019	P2020	T2020	P2021	T2019	P2020	T2020	P2021
Organizare								
Toamna 2019	.049	-.074	-.058	-.092	.130	-.113	.057	-.059
Primăvara 2020	.178	.196	.128	.124	-.021	-.010	-.008	-.127
Toamna 2020	.188	.140	.003	.022	-.023	-.001	-.092	-.104
Primăvara 2021	-.026	.175	-.058	.009	.091	.177	.120	.015
Flexibilitate								
Toamna 2019	-.040	-.098	.003	-.013	-.061	-.220*	.012	-.078
Primăvara 2020	.044	.077	.078	.131	-.093	-.109	-.126	-.162
Toamna 2020	.224	.091	.203	.158	-.037	-.088	.032	-.052
Primăvara 2021	-.063	.125	-.043	.068	.052	.058	.020	-.066
Evaluarea								
Toamna 2019	.051	-.051	-.117	-.179	.251**	-.066	.080	-.026
Primăvara 2020	.208	.316**	.156	.126	-.037	.124	.004	-.087
Toamna 2020	.184	.203	.133	.092	-.036	.078	-.053	-.124
Primăvara 2021	.022	.152	-.077	-.008	.102	.203	.002	-.049

După cum menționam și în rapoartele intermediare, *Predarea centrată pe profesor* nu corelează semnificativ cu evaluările oferite de studenți cadrelor didactice. Dacă luăm în considerare faptul că această variabilă scade semnificativ de-a lungul implementării proiectului, am putea considera că această scădere nu are un impact direct asupra evaluării profesorilor de către studenți, ci unul indirect. Astfel, dacă la începutul proiectului evaluările profesorilor de către studenți nu se asocia deloc cu auto-raportările profesorilor privind abordarea predării, spre finalul proiectului găsim câteva relații semnificative (menționate mai sus). Cum principala schimbare nu s-a produs la nivelul *Predării centrate pe studenți*, ci la nivelul *Predării centrate pe profesori*, este posibil ca apariția acestor corelații între raportările studenților și raportările profesorului să fie efectul scăderii variabilei *Predarea centrată pe profesori*. După cum menționam anterior, principala modificare observată în auto-raportările profesorilor este scăderea gradului în care aceștia au o abordare disonantă a predării, prin scăderea *Predării centrate pe profesori* în contextul unor nivele relativ constante ale *Predării centrate pe studenți*. Știm deja din literatură că *Predarea centrată pe studenți*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

---

nu este eficientă în cazurile profesorilor cu abordare disonantă, drept urmare apariția corelațiilor semnificative poate fi atribuită ”renunțării” la abordarea disonantă. Astfel, este posibil ca variabila *Predare centrată pe profesori* să fie o variabilă supresoare a relației dintre abordarea de către profesor a predării centrate pe studenți și modul în care aceștia din urmă percep comportamentul profesorului.

Relații între evaluările studenților privind comportamentul profesorului și preferința pentru învățare a studenților

După cum afirmam în introducerea acestui raport, unul dintre obiectivele programelor de formare din cadrul proiectului este reprezentat de schimbarea preferințelor studenților pentru o anumită abordare a învățării. Dacă în prima parte a raportului am văzut că acest obiectiv a fost atins, în secțiunea următoare vom discuta relațiile identificate între evaluările făcute de studenți profesorilor și preferințele studenților pentru un anumit stil de învățare. Conform modelului prezentat la începutul raportului, ne așteptăm să găsim relații semnificative și puternice între aceste două categorii de variabile, deoarece teoriile de specialitate susțin că modul în care e perceput profesorul este un antecedent al modului în care studenții abordează învățarea (Prosser și colab., 2003; Uiboleht, Karm, & Postareff, 2018).

Rezultatele prezentate în tabelul următor sugerează faptul că învățarea de profunzime este mai puternic corelată de percepțiile privind comportamentul profesorului, comparativ cu învățarea de suprafață. Totuși, rezultatele prezentate nu susțin ipoteza antecedentei comportamentului profesorului, de la care am pornit în planificarea sistemului de evaluare a impactului programelor de formare. După cum se poate observa, în cazul învățării de profunzime am găsit corelații consistente cu toate scalele evaluării comportamentului profesorului atunci când datele au fost culese în același moment (de ex., corelație dintre datele culese în toamna lui 2019). Pentru a susține ipoteza antecedentei, ar fi trebuit ca evaluări ale comportamentului profesorului să se asocieze cu preferința pentru o anumită abordare a învățării în viitor. Acest lucru se întâmplă în câteva situații (de ex., evaluările privind înțelegerea conceptelor fundamentale din toamna lui 2020 se asociază

Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative – POCU/320/6/21/121030

cu preferințele studenților privind învățarea în primăvara lui 2021), dar nu putem vorbi de un pattern suficient de consistent.

Tabelul 14. Corelații între scalele SPQ și scalele ETCQ

	Preferința pentru învățarea de profunzime				Preferința pentru învățarea de suprafață			
	T2019	P2020	T2020	P2021	T2019	P2020	T2020	P2021
Înțelegerea conceptelor fundamentale								
Toamna 2019	.437**	-.163	.069	.023	.255**	-.101	.148	.023
Primăvara 2020	.103	.325**	.323*	-.046	.055	-.439**	-.201	-.04
Toamna 2020	.371**	.337*	.397**	.405*	.398**	-.265	-.187	.068
Primăvara 2021	.196	.265	.108	.597**	.129	.091	.116	-.026
Relevanța celor învățate								
Toamna 2019	.412**	-.174	.014	.154	.268**	-.005	.061	.119
Primăvara 2020	.046	.349**	.313*	-.027	.008	-.435**	-.236	-.105
Toamna 2020	.266	.216	.229	.376*	.320*	-.312*	-.114	.008
Primăvara 2021	.111	.049	.319	.489**	.194	-.12	-.01	-.131
Provocarea convingerilor								
Toamna 2019	.631**	-.014	.126	.124	.420**	-.076	.119	.063
Primăvara 2020	.154	.451**	.169	.156	.101	-.323**	-.272	-.006
Toamna 2020	.370**	.199	.387**	.432*	.353*	-.319*	-.08	.253
Primăvara 2021	.268	.138	.303	.700**	.136	-.037	.039	-.114
Învățarea activă								
Toamna 2019	.418**	-.052	.219	.025	.341**	.022	.102	.017
Primăvara 2020	.058	.409**	.003	.011	-.013	-.329**	-.211	.087
Toamna 2020	.338*	.254	.335**	.282	.280*	-.521**	-.216	.015
Primăvara 2021	.216	.107	.296	.614**	.09	-.013	.031	-.078
Relația cadru didactic – student								
Toamna 2019	.425**	.083	.04	.184	.359**	-.013	-.013	.066
Primăvara 2020	.136	.309**	.157	.044	.038	-.309**	-.142	.144
Toamna 2020	.25	.076	.350**	.323*	.305*	-.505**	-.055	.182
Primăvara 2021	.191	.105	.206	.470**	.146	.044	.186	.009

**Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Tabelul 14. Corelații între scalele SPQ și scalele ETCQ (continuare)

	Preferința pentru învățarea de profunzime				Preferința pentru învățarea de suprafață			
	T2019	P2020	T2020	P2021	T2019	P2020	T2020	P2021
Motivație								
Toamna 2019	.517**	-.062	.093	.100	.320**	.074	.096	.106
Primăvara 2020	.154	.447**	.177	.191	.163	-.407**	-.263	.052
Toamna 2020	.247	.139	.398**	.352*	.295*	-.296	.036	.197
Primăvara 2021	.206	.232	.249	.685**	.165	-.085	.022	-.04
Organizare								
Toamna 2019	.451**	-.153	.061	.062	.296**	-.02	.129	.029
Primăvara 2020	.13	.329**	.169	.055	.056	-.431**	-.194	.086
Toamna 2020	.289*	.272	.327**	.383*	.329*	-.408*	-.038	.193
Primăvara 2021	.217	.183	.255	.546**	.111	-.088	-.002	-.104
Flexibilitate								
Toamna 2019	.274**	-.118	.14	-.012	.197*	-.067	-.059	-.014
Primăvara 2020	.012	.164	.168	-.083	-.046	-.375**	-.063	.103
Toamna 2020	.19	.098	.288*	.389*	.236	-.431**	-.14	.125
Primăvara 2021	.17	.113	.243	.487**	.06	-.027	.052	-.076
Evaluarea								
Toamna 2019	.573**	-.006	.134	.122	.476**	-.02	.259	.012
Primăvara 2020	.219	.482**	.311	.21	.077	-.345**	-.350*	-.001
Toamna 2020	.13	.161	.234	.455*	.26	-.317*	.006	.328
Primăvara 2021	.181	.245	.206	.652**	.216	.091	.134	-.025

În ceea ce privește preferința pentru învățarea de suprafață, aceasta pare să fie în mai mică măsură asociată cu percepțiile studenților asupra comportamentului cadrelor didactice. În general corelațiile semnificative identificate nu urmează un anumit pattern, fiind prezente mai curând între primele momente ale măsurării (toamna 2019, primăvara 2020) și în mai mică măsură spre finalul proiectului. În mod interesant, în aceeași perioadă am identificat scăderea semnificativă a preferinței pentru învățarea de suprafață.

**Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Relații între auto-evaluările comportamentului profesorului și preferința pentru învățare a studenților

Ultimul set de date analizat vizează relațiile identificate între modul în care se auto-evaluează profesorul și preferința studenților pentru un anumit tip de învățare. Rezultatele prezentate în tabelul de mai jos confirmă studiile anterioare, care au semnalat corelații între centrarea pe student a profesorilor și preferința pentru învățarea de profunzime, precum și corelații între predarea centrată pe profesor și preferința pentru învățarea de suprafață.

Tabelul 15. Corelații între scalele SPQ și scalele R-ATI

	Predare centrată pe student				Predare centrată pe profesor			
	T2019	P2020	T2020	P2021	T2019	P2020	T2020	P2021
Preferința pentru învățarea de profunzime								
Toamna 2019	.224*	-.031	-.011	-.147	.230*	-.015	.108	.067
Primăvara 2020	.286*	.093	.064	-.088	-.006	.068	.219	.077
Toamna 2020	.219	.295*	.240	.078	.054	.145	-.028	-.031
Primăvara 2021	.228	.095	.056	.146	.093	.092	.086	-.065
Preferința pentru învățarea de suprafață								
Toamna 2019	.183	-.128	.145	-.154	.281**	.017	.289**	.126
Primăvara 2020	.025	.05	-.204	.171	.289*	.267*	.117	.280*
Toamna 2020	.069	-.214	-.378**	-.233	.225	.032	-.137	.063
Primăvara 2021	.156	-.106	-.243	-.101	.229	.071	-.075	-.121

În mod interesant, se pare că preferința studenților pentru învățarea de suprafață este puternic asociată cu centrarea pe profesor (datele auto-raportate de profesori), decât cu datele culese de la studenți. Acest rezultat sugerează posibilitatea ca relația dintre comportamentul profesorului și preferința studenților privind învățarea de suprafață să fie directă, nemediată de percepțiile pe care studenții le dezvoltă despre comportamentul profesorului.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Concluzii privind indicatorii de impact monitorizați

Pornind de la datele analizate în acest raport, putem formula următoarele concluzii în ceea ce privește impactul programelor de formare din cadrul proiectului, după cum urmează:

- programele de formare și-au atins obiectivul de a modifica comportamentul în clasă al profesorilor. Acest rezultat este confirmat atât de datele raportate de profesori privind propriul comportament, precum și de modificările observate în datele raportate de studenți;
- ca urmare a participării la programele de formare s-a constatat o scădere a centrării pe profesor în activitatea de predare raportată de grupul-țintă, ceea ce a dus la renunțarea la un stil disonant de predare;
- evaluările oferite de studenți în ceea ce privește comportamentul cadrelor didactice s-au îmbunătățit pe parcursul proiectului, cele mai bune rezultate obținându-se pe componentele *Relevanța celor învățate*, *Provocarea convingerilor*, *Încurajarea învățării active*;
- comparativ cu începutul proiectului, studenții au raportat în mai mică măsură preferința pentru învățarea de suprafață, evoluție care poate fi pusă în legătură cu renunțarea cadrelor didactice la stilul disonant de predare;
- în ansamblul lor, datele culese în orice moment sunt corelate cu cele din trecut și cele din viitor (vezi anexele acestui raport), ceea ce reflectă faptul că măsurarea este una de calitate: chiar dacă este evaluat de studenți diferiți, profesorul primește evaluări convergente la 12 sau 18 luni distanță.

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Referințe bibliografice

Al-Kadri, H. M., Al-Moamary, M. S., Roberts, C., & Van der Vleuten, C. P. (2012). Exploring assessment factors contributing to students' study strategies: literature review. *Medical Teacher*, 34(sup1), S42-S50.

Biggs, J., Kember, D., & Leung, D. Y. (2001). The revised two-factor study process questionnaire: R-SPQ-2F. *British Journal of Educational Psychology*, 71(1), 133-149.

Dinsmore, D. L. (2017). Toward a dynamic, multidimensional research framework for strategic processing. *Educational Psychology Review*, 29, 235-268.

Hattie, J. (2012). *Visible learning for teachers. Maximizing impact of learning*. New York: Routledge.

Kember, D., & Leung, D. Y. (2008). Establishing the validity and reliability of course evaluation questionnaires. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 33, 341-353.

Prosser, M., Ramsden, P., Trigwell, K., & Martin, E. (2003). Dissonance in experience of teaching and its relation to the quality of student learning. *Studies in Higher Education*, 28, 37-48.

Trigwell, K., Prosser, M., Ramsden, P., and Martin, E. (1998). Improving student learning through a focus on the teaching context. In Rust, C. (ed.), *Improving Student Learning*, Oxford Centre for Staff and Learning Development, Oxford, pp. 97-103.

Uiboleht, K., Karm, M., & Postareff, L. (2018). The interplay between teachers' approaches to teaching, students' approaches to learning and learning outcomes: a qualitative multi-case study. *Learning Environmental Research*, 21, 321 - 247.

Warburton, K. (2003). Deep learning and education for sustainability. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 4(1), 44-56.

*Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030*

Anexa I. Intercorelațiile între scalele R-ATI, în cele 4 momente ale măsurării

Tabelul A1. Intercorelații între scalele R-ATI, de-a lungul proiectului

		Predare centrată pe student				Predare centrată pe profesor			
		T2019	P2020	T2020	P2021	T2019	P2020	T2020	P2021
Predare centrată pe student	T2019	1							
	P2020	.331**	1						
	T2020	.306**	.315**	1					
	P2021	.211*	.309**	.523**	1				
Predare centrată pe profesor	T2019	.345**	.171	.011	-.061	1			
	P2020	.121	.657**	.109	.196	.476**	1		
	T2020	.062	.129	.500**	.293**	.436**	.470**	1	
	P2021	.071	.167	.217	.462**	.486**	.542**	.747**	1

*Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030*

Anexa 2. Intercorelații între scalele ETCQ, în cele 4 momente ale măsurării

Tabelul A2. Intercorelații între scalele ETCQ, de-a lungul proiectului

Variabilă	Moment	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1	T2019	1																				
2	Înțelegerea conceptelor fundamentale	P2020	.153	1																		
3		T2020	.353*	.341*	1																	
4		P2021	.155	-.057	.640**	1																
5	Relevanța celor învățate	T2019	.774**	.007	.431**	.307*	1															
6		P2020	.045	.866**	.278	-.078	.053	1														
7		T2020	.234	.178	.767**	.617**	.526**	.159	1													
8	Provocarea convingerilor	P2021	.155	-.101	.789**	.773**	.324*	.017	.717**	1												
9		T2019	.758**	.049	.464**	.299	.835**	.081	.420**	.319*	1											
10		P2020	.096	.778**	.244	.07	-.034	.825**	.095	-.031	.058	1										
11	Învățarea activă	T2020	.237	.225	.813**	.622**	.448**	.218	.789**	.778**	.460**	.132	1									
12		P2021	.207	-.12	.662**	.806**	.346*	-.1	.561**	.833**	.367*	.009	.662**	1								
13		T2019	.644**	.037	.451**	.27	.756**	.17	.418**	.301*	.734**	.071	.423**	.284	1							
14	Învățarea activă	P2020	.041	.722**	.169	-.051	.048	.776**	.146	-.212	.029	.789**	.064	-.185	.145	1						
15		T2020	.278	.248	.765**	.517**	.431**	.201	.788**	.653**	.431**	.273	.805**	.548**	.420**	.222	1					
16		P2021	.208	-.186	.740**	.771**	.379*	-.111	.723**	.835**	.381*	-.035	.717**	.887**	.330*	-.114	.686**	1				

Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
 – POCU/320/6/21/121030

Variabilă	Moment	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
17	T2019	.487**	.063	.393**	.149	.560**	.06	.334*	.154	.650**	.007	.385**	.254	.524**	-.001	.447**	.259	1				
18	Relația cadru didactic – student	P2020	.244	.868**	.268	-.104	.042	.752**	.072	-.132	.077	.778**	.117	-.133	.077	.783**	.153	-.084	.097	1		
19	T2020	.429**	.401*	.779**	.451*	.509**	.29	.763**	.734**	.523**	.247	.827**	.576**	.458**	.099	.822**	.721**	.541**	.375*	1		
20	P2021	.305*	-.068	.757**	.775**	.432**	-.125	.654**	.823**	.405**	.085	.697**	.747**	.373*	-.114	.645**	.840**	.237	.082	.758**	1	
21	T2019	.722**	.116	.454**	.323*	.782**	.114	.385**	.256	.870**	.079	.441**	.353*	.799**	.12	.415**	.340*	.632**	.155	.498**	.436**	
22	Motivație	P2020	.098	.821**	.296	-.054	.09	.833**	.266	-.087	.103	.861**	.231	-.027	.117	.826**	.324*	-.049	.136	.838**	.396*	0.02
23	T2020	.373**	.225	.755**	.510**	.474**	.176	.714**	.681**	.464**	.122	.861**	.572**	.452**	-.006	.765**	.677**	.411**	.123	.867**	.704**	
24	P2021	.264	-.009	.691**	.746**	.384*	-.048	.570**	.831**	.403**	.043	.670**	.905**	.338*	-.095	.571**	.833**	.236	.056	.639**	.795**	
25	T2019	.789**	.123	.471**	.209	.801**	.11	.394**	.176	.838**	.055	.409**	.251	.756**	.061	.392**	.248	.612**	.203	.481**	.333*	
26	Organizare	P2020	.169	.860**	.353*	-.052	.08	.834**	.177	-.087	.106	.811**	.187	-.078	.087	.802**	.229	-.081	.091	.896**	.383*	0.013
27	T2020	.322*	.429**	.857**	.554**	.481**	.351*	.775**	.774**	.475**	.309	.861**	.632**	.440**	.158	.793**	.761**	.427**	.408*	.868**	.795**	
28	P2021	.248	-.005	.785**	.848**	.409**	-.042	.650**	.880**	.420**	.052	.725**	.850**	.356*	-.167	.608**	.814**	.25	-.015	.655**	.877**	
29	T2019	.621**	.158	.421**	.108	.738**	.213	.271	.128	.668**	.057	.285*	.184	.748**	.139	.352*	.258	.583**	.207	.416**	0.289	
30	Flexibilitate	P2020	.188	.830**	.207	-.169	.036	.787**	.179	-.205	.013	.681**	.136	-.22	.092	.805**	.203	-.079	.088	.870**	.349*	0.05
31	T2020	.348*	.361*	.793**	.534**	.437**	.234	.748**	.736**	.452**	.214	.765**	.564**	.405**	.141	.850**	.741**	.458**	.421**	.885**	.764**	
32	P2021	.214	-.091	.819**	.766**	.335*	-.154	.715**	.813**	.369*	.011	.753**	.727**	.311*	-.127	.693**	.820**	.268	.041	.771**	.924**	
33	T2019	.665**	.016	.424**	.175	.771**	.015	.394**	.185	.801**	-.003	.407**	.349*	.699**	.028	.379**	.332*	.608**	.07	.450**	.370*	
34	Evaluare	P2020	.023	.784**	.360*	.146	-.028	.786**	.257	.169	.042	.816**	.198	.07	.049	.764**	.243	.145	.027	.819**	.292	0.145
35	T2020	.228	.242	.618**	.511**	.364*	.139	.739**	.683**	.290*	.077	.711**	.548**	.242	-.148	.618**	.693**	.344*	.082	.762**	.672**	
36	P2021	.168	-.054	.645**	.821**	.311*	-.033	.576**	.850**	.273	.131	.604**	.838**	.225	-.011	.506**	.815**	.137	.024	.545**	.830**	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect co-finanțat din Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Împreună universității și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030

Variabilă	Moment	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
Motivare	T2019	1															
	P2020	.131	1														
	T2020	.479**	.261	1													
	P2021	.428**	.100	.629**	1												
Organizare	T2019	.880**	.15	.443**	.330*	1											
	P2020	.094	.876**	.177	.043	.172	1										
	T2020	.469**	.430**	.886**	.680**	.455**	.469**	1									
	P2021	.428**	.008	.645**	.877**	.355*	.027	.742**	1								
Flexibilitate	T2019	.746**	.129	.326*	.251	.799**	.197	.387**	.281	1							
	P2020	.106	.790**	.12	-.076	.163	.877**	.323*	-.173	.215	1						
	T2020	.472**	.378*	.830**	.669**	.484**	.375*	.877**	.702**	.442**	.382*	1					
	P2021	.387*	-.011	.740**	.785**	.328*	-.016	.826**	.910**	.279	-.063	.842**	1				
Evaluare	T2019	.816**	.132	.410**	.368*	.800**	.104	.403**	.335*	.692**	.056	.361**	.316*	1			
	P2020	-.003	.854**	.119	.19	.026	.841**	.409*	.187	.064	.748**	.281	.168	-.021	1		
	T2020	.263	.204	.762**	.579**	.246	.119	.763**	.609**	.177	.104	.705**	.678**	.293*	.279	1	
	P2021	.253	.067	.530**	.864**	.169	.003	.611**	.850**	.112	-.017	.579**	.818**	.224	.271	.534**	1

**Împreună universități și angajatori. Un sistem integrat de programe educaționale inovative
– POCU/320/6/21/121030**

Anexa 3. Intercorelații între scalele R-SPQ-2F, în cele 4 momente ale măsurării

Tabelul A3. Intercorelații între scalele R-SPQ-2F, de-a lungul proiectului

		Preferința pentru învățarea de profundzime				Preferința pentru învățarea de suprafață			
		T2019	P2020	T2020	P2021	T2019	P2020	T2020	P2021
Preferința pentru învățarea de profundzime	T2019	1							
	P2020	.280*	1						
	T2020	.323*	.122	1					
	P2021	.159	.249	.026	1				
Preferința pentru învățarea de suprafață	T2019	.614**	.292*	.219	.008	1			
	P2020	-.008	-.159	-.221	-.036	.087	1		
	T2020	.03	-.350*	-.103	-.005	.041	.381*	1	
	P2021	-.057	-.053	-.355	.071	.102	.617**	.406*	1